

Motion till riksdagen

1987/88:Sf32

av Olof Johansson m. fl. (c)

med anledning av prop. 1987/88:121 om extra
höjning av basbeloppet m. m.

Socialdemokraternas relation till Sveriges pensionärer präglas av att de lovar mer än de kan hålla! Det är ingen bra grund att bygga de äldres trygghet på. Det är först efter 6 år som socialdemokratien följer *sitt* "devalveringslöfte". Förseningen innebär att löftets materiella innehåll devalverats, för många har det aldrig infriats.

Vi vill för vår del erinra om att statsministern i sin regeringsförklaring hösten 1986 slog fast att ersättning i första hand skulle gå till de sämst ställda pensionärerna. Från centerns sida ville vi tro att höjningar då skulle ske på folkpension och pensionstillskott. Vi tyckte detta skulle vara en bra prioritering och fullföljde för vår del denna uppfattning vid riksdagsbeslutet våren 1987. Då liksom nu valde socialdemokraterna en linje som ger mest till dem med hög pension och minst till dem med låg pension.

Centerpartiet är kritiskt mot att basbeloppets nivå inte justeras automatiskt enligt regelsystem utan genom politiska beslut. Att höja pensionen genom att höja basbeloppet innebär att den största ökningen hamnar hos den som har full ATP medan den som bara har folkpension och inte ens pensionstillskott får minst. Den socialdemokratiska linjen innebär dessutom att den förra devalveringskompensationen till pensionärerna till viss del betalades med ett slopat friår i sjukvården för just pensionärer.

Med propositionens fördelningspolitiska profil, samt tidigare kompensation av devalveringseffekter, vilka delvis finansierats genom slopat friår i sjukvården för pensionärer framträder en helhetsbild som inte kan accepteras. De sammantagna effekterna, att gynna de bättre ställda pensionärerna på de svagaste pensionärernas bekostnad, är skäl för avslag på propositionen.

Nu återkommer regeringen till riksdagen med pensionshöjningar med fel fördelningspolitisk profil. Höjningen av basbeloppet med 600 kr. innebär att den som står utan ATP och pensionstillskott får en ökning av sin pension med 48 kr./månad. Den som har full ATP får däremot en höjning med 363 kr./månad.

För vissa pensionärer med låg ATP kan det socialdemokratiska förslaget genom skatter och andra marginaleffekter innebära nästan helt oförändrade villkor.

Centerpartiet förordar att pensionsbeloppen justeras enligt följande:

Folkpensionen höjs till 98% av basbeloppet (nu 96%). Detta innebär med 1988 års basbelopp en höjd pension för alla pensionärer med 528 kr./år. Statens kostnad för detta blir drygt 910 milj. kr.

Pensionstillskottet höjs till 50% av basbeloppet för ålderspensionär (nu 48%) och till 100% av basbeloppet för förtidspensionär (nu 96%). För pensionär med enbart folkpension och pensionstillskott ökar härigenom pensionen med 528 kr./år, vilket tillsammans med folkpensionsökningen ger 1 056 kr./år. För förtidspensionären blir den totala ökningen 1 684 kr./år.

Kostnaderna för höjningen av pensionstillskottet blir ca 310 milj. kr. Den sammantagna budgeteffekten av våra förslag blir på pensionsområdet ca 1 220 milj. kr., vilket skall jämföras med regeringens 1 210 milj. kr. Vårt förslag innebär i övrigt i förhållande till regeringens förslag en besparing om ca 175 milj. kr. genom effekter på studiemedel och bidragsförskott. De sämst ställda pensionärerna får med vårt förslag högre pension än regeringens förslaget.

Någon ytterligare kostnad för ATP-systemet uppkommer inte med vårt förslag. Det behövs därför heller ingen höjning av ATP-avgiften. I sammanhanget vill vi påtala att regeringens föreslagna höjning av ATP-avgiften inbringar ca 500 milj. kr. mer än vad kostnaderna för basbeloppshöjningen motiverar.

I detta sammanhang finner vi det också angeläget att riksdagen undanröjer orättvisorna gentemot de s. k. undantagandepensionärerna. Riksdagen bör således besluta att alla pensionärer med låg eller ingen ATP tillerkänns pensionstillskott. I sammanhanget vill vi erinra om vårt tidigare framförda krav beträffande skattesituationen för denna grupp pensionärer.

Det bör ankomma på vederbörande utskott att utarbeta erforderlig lagtext.

Hemställan

Med stöd av det anförda hemställs

1. att riksdagen beslutar avslå proposition 1987/88:121 samt att därvid som sin mening ge regeringen till känna vad som anförts om fördelningspolitiska ambitioner inom pensionssystemet,
2. att riksdagen beslutar höja folkpensionen till 98% av basbeloppet,
3. att riksdagen beslutar höja pensionstillskottet till 50% av basbeloppet för ålderspensionärer och till 100% av basbeloppet för förtidspensionärer.

4. att riksdagen beslutar att alla pensionärer med låg eller ingen ATP tillerkänns rätt till pensionstillskott.

Mot. 1987/88
Sf32

Stockholm den 5 april 1988

Olof Johansson (c)

Karl Erik Olsson (c)

Karin Söder (c)

Nils G Åsling (c)

Gunnar Björk (c)

Britta Hammarbacken (c)

Pär Granstedt (c)

Karin Israelsson (c)

Görel Thurdin (c)

Gunnel Jonäng (c)

Bertil Fiskesjö (c)

Gunilla André (c)

Per-Ola Eriksson (c)

Börje Hörnlund (c)

Agne Hansson (c)

